

פרשת תרומה

זמני כניסת ויציאת השבת

ירושלים	17:01	18:14
בני ברק	17:18	18:15
ציריך	17:49	19:00
וינה	17:22	18:52
אנטוורפן	18:03	19:36
פריז	18:04	19:22
לונדון	17:24	18:26

דבר הישיבה

אורה – זו תורה

כשהיה בחור בר מצוה בא להתברך מפי מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, היה רבינו שואל אותו: "אתה יודע שהתורה מתוקה?". הוא לא המתין לתשובה וענה בעצמו: "סי איז דאך 'זיס' [=זיה הלא מתוק?]. כשביקשו ממנו ברכה היה רגיל לברך: "שתהיה לך מתיקות בלימוד התורה".

אחד מגדולי המשגיחים נפגש איתו וביקש ברכה לבנו, ורבינו בירכו בנוסח זה שהיה רגיל על לשונו. שאל הבן את אביו, מהי כוונת רבינו בברכתו. אמר לו האב בשאלה: "שוקולד אתה אוהב? ראש הישיבה בירך אותך שללימודך יהיה טעם כמו דבר טעים", ומיד ביקש גם הוא ברכה כזו מרבינו

פעם בתחילת חודש אדר, מסר שיעור בפני הקבוצה החסידית של הישיבה בסוגיית הגמ' (ב"ק יז, ב) בטר מעיקרא אזלינן או בטר תבר מנא, ובדברי התוס' שם. לאחר השיעור הוסיף אחד הבחורים ואמר שלפי מה שנתבאר בשיעור מובן הפסוק במגילת אסתר: "והמן נדחף אל ביתו אבל וחפוי ראש" - אבל על בתו וחפוי ראש על מה שאירע לו.

לכאורה קשה למה הוזכר בפסוק קודם אבל ולאחר מכן חפוי ראש, הרי לא זה היה סדר הדברים, שהרי קודם נעשה חפוי ראש ממה ששפכה עליו בתו ורק לאחר מכן השליכה את עצמה ומתה? אמנם לפי מה שנתבאר בשיעור מובן הדבר, שכאשר הפילה עצמה, עוד לפני שמתה, כבר היתה גברא קטילא, ולכך היה אבל עוד לפני שנשפך עליו.

רבינו שמח מאד על הווארט ששמע והחל לשיר עם הבחורים: "ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר..."

"הנה הפשטתם צורת הישיבה, וקלטתם רוח ורצון הישיבה, ובוה עשיתם לכם חבורה לילך בעקבות רוח הישיבה, ובכל מקום שאתם נמצאים לקחתם זאת כאילו להיות עם הישיבה בין כתלי הישיבה" (מורן המשגיח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצוק"ל ממיר)

גם לעשירים מופלגים - היה 'ניסיון' לתת נדבתם למשכן

כל איש אשר ידבנו לבו (כה, ב). וברש"י ידבנו לבו - לשון נדבה, והוא לשון רצון טוב.

בנפש האדם! הרי הקב"ה מבקש ממנו נתינה שהיא בסופו של דבר לטובתו, שיהיה לו חלק במשכן, ואף על פי כן יתכן שלא יתן בלב שלם, ויש צורך לפייסו ולמושכו בדברים, כי גם כשיתן עדיין יתכן שהנתינה תלווה בצרות עין. כל זה משום ש"יצר לב האדם מענעוריו" (בראשית ח, כא) וכן: "וכל יצר מחשבות לבו רק רע כל היום" (שם ו, ה) לכן ישנן מצבים שגם כשהוא נותן צדקה, מפתהו היצר הרע שלא יתן בלב שלם.

הבנה זו בכוחות הנפש - כבר מצאנו בדברי הרמב"ן (שמות כ) וזה לשונו: "כך הוא טבע האדם - אף על פי שכבר יצא הספק מלבו והוא בטוח בצדקת דרכו, ובחובתו לקיים המצוות, עדיין יש מקום לבחירה, ויתכן שלא ירצה בעבודת ה'".

מליץ ישר (פר' תרומה)

יש ללמוד כאן יסוד גדול בכוחות האדם, אומר הגר"ר מלמד זצ"ל בספרו "מליץ ישר", והוסיף שם שנתעורר להארה זו בעקבות דברי הגה"צ המשגיח הגר"י לוינשטיין זצ"ל. לכאורה יש להתפלל על הצורך לציין שהתרומה למשכן תינתן בלב שלם, הרי בני ישראל היו באותה שעה במצב נעלה ומרומם ברוחניות, וגם בגשמיות לא חסרו דבר, שכן כל אחד מהם היה טעון תשעים חמורים עמוסי כסף וזהב (עי' בכורות ה). בנוסף לכך הרי תכלית הנדבה היתה בנין המשכן לכפרה ולהשראת השכינה, האם אחרי כל הנתונים האלה יש צורך להזהיר שמי שלא יתן בלב שלם ומרצונו הטוב לא יקחו ממנו את תרומתו? האם עשירים כמוהם ונעלים במדרגתם צריכים זירוז כדי לתרום למטרה הראשונה במעלה?!

אלא רואים אנו כאן מה הם הכוחות המתרוצצים

השראת השכינה בזמננו - בבתי כנסיות ובבתי מדרשות

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (כה, ח).

בשיחתו לבני הישיבה אמר מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, שמפשטות הכתוב נראה, שבנין המשכן נבנה עבור הקב"ה שישירה בו שכניו, אך באמת המשכן נבנה עבור עם ישראל, וכפי המובא בדברי חז"ל (נפש החיים שער א', פ"ד בהג"ה) שדרשו "ושכנתי בתוכם", 'בתוכי' לא נאמר אלא 'בתוכם', בתוכו של כל אחד ואחד".

אמנם עלינו לדעת, הוסיף מרן ראש הישיבה: כל זמן שבית המקדש היה קיים היתה עיקר השראת

ולבקר בהיכלו

כינוס חיזוק מיוחד "ורוממתנו" לבני חבורת החסידים בישיבה הק', התקיים השבוע בראשות רבותינו רה"י שליט"א והמשגיח שליט"א, וראשי החבורה, במסגרתו קיבלו ע"ע הבחורים קבלות אישיות להתרומם

מתורת רבותינו

< וכמאמר חז"ל (תענית ב.) "איזו היא עבודה שבלב, זו תפילה".

סיים מרן רה"י: וכשם שעבודת הקרבנות צריכה

להיעשות לשמה, וכל כוונת אחרת פוסלת את הקרבן, כך עבודת התפילה צריכה להיות מכל הלב, כשהיא זכה וטהורה. וכשם שהעליה לבית המקדש, מקום השראת השכינה, היתה מתוך התלהבות

והתרגשות עצומה, כך עלינו להרגיש כשאנו נכנסים לבית המדרש

שיחות רבי נתן צבי (עמ' קנ"ד)

מרן רה"י: שתי דורות של תורה שייכים לאבא שלי...

ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם (כה, ח).

השבוע היה יום הזכרון של האלטער מסלבודקה. מספרים, שבעל החפץ חיים זצוק"ל אמר שבעוד שהוא חיבר הרבה ספרים, האלטער מסלבודקה חיבר הרבה אנשים, כלומה הוא בנה תלמידי חכמים, מנהיגי הדור.

שמעתי שפעם בעת שהגר"ח ברים זצ"ל היה אצל מרן ראש הישיבה הגה"ח רבי אליעזר יהודה פינקל זצוק"ל, הוא הרהיב עוז ושאלו מדוע הוא אינו שח כלל אודות אביו האלטער מסלבודקה. האדימו פניו של ראש הישיבה זצוק"ל והשיבו: "שתי דורות של

תורה שייכים לאבא שלי, וכי אני יכול לדבר עליו?" זה היה האלטער מסלבודקה, שתי דורות של תורה! הוסיף בזה עוד הגר"ח ברים זצ"ל וסיפר, שהוא נתבקש לכתוב מעל גבי הנייר את כל שמות הישיבות באמריקה שהכיר, והוא כתב: 'ליקווד', 'רבינו חיים ברלין', 'נר ישראל' וכו' והגיש לו את הנייר. הוא הביט בנייר ואמר לו: "הבט וראה, שכל ראשי ישיבות אלו תלמידים של האלטער מסלבודקה. רבי אהרן קוטלר למד בסלבודקה, רבי יצחק הוטנר למד בסלבודקה, הרב וודרמן למד בסלבודקה, ושאר

כל ראשי הישיבות הם תלמידים של ראשי ישיבות אלו ונמצאו גם הם תלמידי תלמידיו. נמצא שעיקר התורה בשתי הדורות האחרונים היא פרי חזונו של האלטער מסלבודקה, זו כוונת בעל החפץ חיים זצוק"ל שהאלטער חיבר הרבה אנשים.

וזו כוונת התורה: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" - כל אחד ואחד נעשה משכן לה, להשראת השכינה בעם ישראל.

שיחות רבי נתן צבי (עמ' תמה)

כל מי שמחזיק את התורה - הרי הוא נעשה כחלק מן התורה

בטבעת הארון יהיו הבדים לא יסרו ממנו (כה, טו).

רמז יש כאן, שכל מי שמחזיק את התורה הרי הוא נעשה כחלק מן התורה, כשם שהבדים המחזיקים את הארון לא יסורו מן הארון עצמו.

וכן אנו מוצאים ביששכר וזבולון שהם חשובים כאחד, עד כדי כך שמצינו במשנה תחילת מסכת זבחים 'שמעון אחי עזריה, ופירש רש"י שם וז"ל, על שם שעזריה עסק בפרקמטיא וסיפק צורכי שמעון אחיו בשעה שהיה עוסק בתורה והתנו ביניהן שיהא חלק לעזריה בשכר תלמודו של שמעון וכו' לפיכך נקרא על שמו שלמד על ידו, עכ"ל.

וביותר יש זכות למי שמחזיק את התורה, שלעתיד לבוא הוא ידע ללמוד תורה כמו מי שהוא תמך והחזיק בו (כמובא בספרי החיד"א והחפץ חיים). וכמו כן עיקר תחיית המתים היא בזכות התורה, וכדכתיב בישעיה (כו, יט) 'כי טל אורות טליך ודרשנין

בגמ' כתובות (קיא, ב), כל המשתמש באור תורה או תורה מחייהו, ע"כ, ודבר זה נאמר לא רק על הלומד תורה עצמו אלא גם על מי שתומך ומחזיק בו, וכעין המבואר בח"ח שהבאנו בפרשת יתרו לגבי הנשים והנה נאמר בפסוק במשלי (ג, יח) 'עץ חיים היא למחזיקים בה, ודקדק בזה החפץ חיים (שם עולם שער החזקת התורה פ"ז) דלא כתיב למחזיקים 'אותה' אלא למחזיקים 'בה', משום שכשאדם מחזיק דבר שצריך תמיכה שלא יפול, הרי הוא מחזיק 'אותו', אבל כשאדם עומד ליפול והוא מחזיק בדבר בכדי שהוא עצמו לא יפול, שם אנו אומרים שהוא מחזיק 'בו', ללמדנו שהמחזיק בתורה אינו עושה כן כדי לתמוך בתורה, אלא כדי לתמוך את עצמו שלא יפול. וכעין מה שאמרו בגמ' סוטה (לה, א) הארון נושא את נושאו. ובכל הענינים הללו כבר האריך הרבה החפץ חיים זיע"א.

וידוע המעשה אודות הגאון ר' אליעזר גורדון מטעלז, שחותנו קיבל עליו לתמוך בו ע"מ שיוכל ללמוד תורה ללא הפרעה, ולימים הורע מצב פרנסת החותן, ואמרה לו אשתו, עד מתי נחזיק את חתננו על חשבוננו, הלא בקושי מצויה הפרנסה בידינו, בשמוע זאת בעלה סירב ואמר, מי יודע מי מחזיק את מי, אנחנו אותו באכילה ושתייה או הוא אותנו בתורתו, וכך התעקש להחזיק את חתנו על שולחנו גם כאשר הציעו לחתנו רבנות, אך כשקיבל הגר"א הצעה לרבנות בסלבודקה לא יכל עוד חותנו לסרב, והוכרח לשמוע בקול אשתו ונתן לו הרשות לצאת מביתו, ובו ביום שהיה עתיד לצאת מביתו, נפטר חותנו בחטף בטרם עת, וחוננתו ספדה לו, אוי כי אנכי הרגתיך, הרי אמרת לי שאינך יודע מי מחזיק את מי, עתה נתברר לי שבזכותו חיינו.

משולחן אליהו ברוך

מכתבי רבותינו

"המשתתפים בקונטרס זה מלבד זכותם אשר ע"י איש את רעהו יעזרו בעליה במעלות התורה... הרי הם גם ממזכי הרבים, כי אות ומופת הם לאחרים לעשות כמעשיהם, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה"

מכתב שנתן מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל לקובץ חידו"ת שיצא לאור ע"י תלמידי הישיבה בשם "חידוואת דשמעתתא" בחודש אדר תשנ"ט, כשהוא מביע את שמחתו הגדולה על גבי הכתב:

אז נדברו איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע. הנני לקדם בשמחה את היוזמה הברוכה בהופעת הקונטרס הנוכחי הכולל מערכות חידושי תורה של תלמידים יקרים ומופלאים, כל או"א כפי מהללו, שנתבררו ונתלבנו מתוך עמל ויגיעה ובפלפול ודיבור חברים בין כותלי ישיבתנו הק'. המשתתפים בקונטרס זה מלבד זכותם אשר ע"י איש את רעהו יעזרו בעלי' במעלות התורה ולאחיו יאמר חזק ביראת שמים טהורה ומעלות ומידות טובות, הרי הם גם מטובי הרבים כי אות ומופת הם לאחרים לעשות כמעשיהם ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה. ע"כ ברכותי שלוחות שיתקיים בהם מאמר הכתוב ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד, ויוסיפו תת כוחם על התורה" ושיקידה על שקידתם, והקב"ה יתן ויחזור ויתן ברכה בתורתם ובכל אשר יפנו לעד לעולם, עד כי יבא לציון גואל בב"א.

הכו"ח לכבוד התורה והעמלים בה, 17.5.01

הם גם ממזכי הרבים כי אות ומופת הם לאחרים לעשות כמעשיהם, ועל ידי קנאת סופרים תרבה חכמה.

על כן ברכותי שלוחות שיתקיים בהם מאמר הכתוב ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד, ויוסיפו תת כוחם על התורה" ושיקידה על שקידתם, והקב"ה יתן ויחזור ויתן ברכה בתורתם ובכל אשר יפנו לעד לעולם, עד כי יבא לציון גואל בב"א. הכו"ח לכבוד התורה והעמלים בה

כ"ו אדר תשנ"ט
אז נדברו איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע. הנני לקדם בשמחה את היוזמה הברוכה בהופעת הקונטרס הנוכחי הכולל מערכות חידושי תורה של תלמידים יקרים ומופלאים, כל או"א כפי מהללו, שנתבררו ונתלבנו מתוך עמל ויגיעה ובפלפול ודיבור חברים בין כותלי ישיבתנו הק'.

המשתתפים בקונטרס זה מלבד זכותם אשר ע"י איש את רעהו יעזרו בעלי' במעלות התורה ולאחיו יאמר חזק ביראת שמים טהורה ומעלות ומידות טובות, הרי

הגאון רבי חיים אבלסון זצ"ל

רב אב"ד בפטרסון

ג' אדר תשל"ט | מ"ו שנה לפטירתו | מאמר ב'

תקופת גלות הישיבה לשנחאי

תקופת העלייה בדרכי שלום ושלווה נפסקה, והגזרה יצאה מאת ה' לטלטל את עם התורה בתוך שאר אחיהם מיהדות אירופה בין משברי הגלות וזועות עולם האיומות. ישיבת מיר נתייחדה בחיבה היתירה שנודעה לה באופן מוחשי, וניכר היה בעליל איך זרועות ההשגחה העליונה מקיפות אותה בעבותות של אהבה בכל שלב משלבי הגלויות שעברו. כל גלגולים ותלאויות השונים היו פרקי השגחה מופלאים עד לנס ההצלה הגלוי מלב האש האוכלת. דרך גלותם לוותה בפרטים אין סוף של נס בתוך נס עד הגיעם אל ארץ לא נודעת, לשנחאי אשר בסין.

התקופה שבה שהתה הישיבה בגלות קידאן אשר בליטא הייתה תקופה שהצטיינה ברוח האהבה והאחוה, השלום והרעות, ששררו בין כל בני הישיבה ובעלי הבתים שבמקום. ימים בהם איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק. בתקופה זו נתגלתה גדלותו של רבי חיים זצ"ל, כפי שמספרים עליו חבריו, שכל תבילות המזון שהיו מגיעות אליו מבני משפחתו, היה עומד ומחלקם לבני הישיבה.

אך לא לאורך זמן זכו להתעדן בגן עדן רוחני זה, הדב הרוסי התערב ודרש באופן נחרץ לסגור את הישיבה. התפילות הרבות של בני הישיבה ובראשם המשגיח הגה"צ ר' יחזקאל לוינשטיין זצ"ל נתקבלו, הומתקה הגזירה והורשו לחלק את הישיבה לדי חלקים בעיירות שונות. רבי חיים זצ"ל וידיד נעוריו הרב שלמה בורשטיין ז"ל עבר עם אחת הקבוצות לקרקא שבליטא, שם התאכסנו אצל הרה"צ הרב גולדברג הי"ד רבה של קרקא. הקרבה והחיבה היתירה שקרם וחיבבם נתנו להם הרגשה של מעין משפחה אחת. רגיל היה רבי חיים זצ"ל לספר אודות צדקותם ובמיוחד מעשי חסד שלהם ובטיחונם הבלתי מסויג בבוא העולם. כדוגמה לכך היה מספר על הרבנית גולדברג הצדקת אשר קיבלה אותם בכבוד מלכים והגישה לפניה את ארוחתם בכלי זהב וכסף באומרה שבני תורה ראוי לארחם בכלים מפוארים.

המשגיח ר' יחזקאל זצ"ל אשר היה המאחד בין חלקי הישיבה המחולקת היה מגיע לחלקיה השונים באישון לילה להימלט מעין השלטונות. באחד הלילות הגיע לקרקא, שם כמובן, התאכסן אצל הרה"צ גולדברג הי"ד, בראותו כלים כה נאים, תמה ושאל את הרבנית מדוע אינה שומרת כלים אלו לשבת. השיבה הרבנית שלשבת יש לה כלים נאים מאלה. וכשנשאלה, וכי מידת דרך ארץ היא להתנהג בעשירות כזאת ובפרט בעת כזאת? ענתה, "כפי שמורגל אדם, כך הקב"ה נותן לו". [עיין כתובות סז; וברשי"ד ה' בעתו]. ובפרט באירוח בני תורה - מלכי רבנו. אמר המשגיח זצ"ל, אישה זו ניצחנתי.

בדרכים - לא - דרכים ובניסוי ניסים הצליחה הישיבה להימלט מצפוני הקומוניסטים ולהתרחק ככל האפשר מסערת המלחמה בשאיפה נכספת להגיע לנווה לימודים שליו. כך הגיעה הישיבה בסופו של

דבר לעיר שנחאי בסין.

מרבה היה רבי חיים לספר בהשתאות, איך מסובב כל הסיבות קורא הדורות מראש הכין להם מקדמת דנא בטרם עת בית מדרש רחב מימדים על כל תשמשייו עם אוצר ספרים מלא שלא היה שום הסבר להכנתו במימדים אלה, לפי מספר היהודים שהיו שם אם לא כדי שיהיה בית קיבול לעת מצוא למאות בני ישיבת מיר, שעתידים היו לגלות בעיצומה של מלחמת עולם לפינה נידחת זו שבקצוי תבל.

הבדידות שנכפתה עליהם, הרגשת הניתוק בהיותם בארץ זרה ומוזרה, החרדה לגורל בני המשפחה שנשארו במקדי השריפה עם הידיעות המחרדות על הזועות ומעשי האכזריות הנוראים המתחוללים שם, כל אלו חברו יחדיו והעיקו קשות על בני הישיבה, בהגיע לרבי חיים זצ"ל השמועה על גורל משפחתו, שנהרגה בשואה האיומה, הפכה הישיבה לביתו היחיד, הגה"צ המשגיח ר' יחזקאל זצ"ל היה לו לאב ואם, והישיבה משפחה וגואל.

שיחותיו חזרות הביטחון בה' ודברי עידודו של המשגיח, הפיחו בו חיים חדשים והיו לו לעיר מקלט, בו היה מתייעץ על כל צעד ושעל וככל היוצא מפיו יעשה. עת קשה של בלבול הדעת ואובדן הרגשות העדינות שררה אז, ומראה המתים המושלכים דבר יום ביומו ברחובות שנחאי מההפצצות הקשות שהומטרו על העיר, הוסיף לקהות החושים ולאבדן כל רגש כבוד לאדם שנברא בצלם, אך לא כך דרכה של תורה. חוזר היה רבי חיים זצ"ל על התראתו של הגה"צ המשגיח, שלא להביט בפני המתים המושלכים ברחובה של עיר, כדי שלא לראות צלם אלוקים מוטל בבזיון.

תוך ימי הרס עולם אלו הועידה ההשגחה לרבי חיים זצ"ל להוציא את כוחו הגדול בפסק אל הפועל. רבם של קומץ היהודים שהיו בשנחאי היה הגאון ר' מאיר אשכנזי זצ"ל, וכדרכו גם אליו התקרב רבי חיים זצ"ל באופן מיוחד. באותם ימים טרופים הגיעו פליטים רבים מגרמניה ומפולין לשנחאי. הקהילה, שגדלה באופן פתאומי, הצריכה את מנהיגה לעסוק גם בענייני גיטין רבים, אלא שבשלב זה זקוק היה הרב אשכנזי זצ"ל לפוסק נוסף, אשר ידיו רב לו בענייני פסק. בין כתלי הישיבה הסתופפה חבורה של אריות בתורה, ששמש יצא לתהילה, אך גם ביניהם נודעה יחודיותו של רבי חיים זצ"ל בשערים המצוינים בהלכה, ולכן נתבקש לבית דינו של הרב. בכל יום לאחר יגיעה בלתי פוסקת בישיבה בפלפול וסברא, היה יושב שעות ארוכות בביתו של הרב כשהם מתדיינים ופוסקים. גם משאר פליטי גולת שנחאי הריצו אליו שאלות ובתוכם האדמו"ר מאמשינוב זצ"ל דאז אשר היה מתייעץ עמו בענייני הלכה.

המאורעות הרי הגורל, תחושת האחריות לחיי עולם, אהבת התורה וכו' ההתמדה, כל אלו העלו בעיניו - עכשיו יותר מתמיד - את חשיבות הזמן, ומרה זו ליוותה אותו עד יומו האחרון. שקידתו ללא לאות לא הניחתו רגע פנוי בלא עסק בתורה, וכשהיו

בחורי הישיבה מתכנסים בחדר האוכל וחלוקת המזון נתארכה, היה יושב ותנ"ך בידו, וסיפר פעם שברגעי המתנה אלו הצליח לעבור כארבעים פעם - נביאים ראשונים.

תקופת שנחאי הותירה בלבותיהם של בני הישיבה געגועים עזים לאותה אוירת התעלות מרוממת, ששרתה אז בישיבה. למרות המצוקה והמחסור עד פת לחם, הצטיינה אווירה זו בשאיפות כבירות לרכוש קניינים נעלים בידיעת התורה ועמלה. ודווקא ממצולה נידחת זו בתוך ים החורבן האיום, ששטף עידן מפואר של תורה ומוסר, צף ועלה היכל תורה מזהה, ממנו נשמע קול התורה בלי הפסק בשקידה עצומה.

חוויות רבות השאירו רישומם בנפשו העדינה, ואולם רק מאורעות מיוחדים במינם זכו להיכלל בסיפוריו. כך, למשל, היה מתאר בהתרגשות את הפרידה מן הקבוצה הראשונה, אשר הפליגה מנמל שנחאי לארה"ב, הפרידה בין קומץ הבחורים לבין המאות שנותרו על אדמת סין הייתה מרגשת ביותר ומשהרימה הספינה עוגן פרצה מגרונותיהם של מאות בחורים שירה אדירה של "אני מאמין", קולותיהם נישאו בין הגלים ונתערבו בשאון התנפצותם. דמעות עמדו בעיני כולם, המשפחה הגדולה נפרדת בתקווה להתאחד שוב באדמת הגולה החדשה,

שבעת נודדים ורבת תלאות הטילה ספינת מיר עוגן בארה"ב של אמריקה. זמן לא רב לאחר מכן עלה לא"י הרב בצלאל כהן זצ"ל, רבה של פטרסון ניו גרסי, והעיר נשארה ללא רב ומורה דרך משפנו לישיבה כדי למצוא מי שימלא את מקומו, הציג המשגיח את רבי חיים זצ"ל כבחיר הישיבה לתפקיד זה, וכך הוטלה על שכמו עול רבנות זו.

כח מנהיגותו היה בלתי מעורער, תקיפותו הרבה ועמידתו האיתנה הצליחו להציל את הקהילה מאכילת טריפות, בעינו הפקוחה חשד באחד השוחטים בעיר כי איננו מקפיד להשחית את סכין השחיטה כראוי, משהוזהר השוחט ונתפס שוב בקלקלתו, העבירו מתפקידו, וחרף כל הלחצים שהפעיל כלפיו הלה, לא השיבו על כנו. סיפור זה ורבים אחרים כמותו אופייניים מאוד לרבי חיים זצ"ל, אשר האמת הייתה נר לרגליו ועשוי היה ללא חת בהוכיחו את קהל עדתו ולא ירא מפני איש. אכן את תוכחתו היה עוטרף במדרש או משל, באופן שהשומע הבינה מעצמו וקבלה באהבה, ולכן לא הייתה קפיצת אף כאשר ירדו דבריו לחדרי ליבו של מקבל התוכחה ויסרו אותו מאוד, כי ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים עמו, והאמת והשלום אהבו.

ולאחר תקופה, ידיו רבי שלמה בורשטיין הציע לו שידוך עם בתו של הרב שמואל צבי פלוצקי. לאחר נישואיו, הגיע רבי חיים עם רבי שלמה למונטווידאו, שם פעלו להפריח את השממה הרוחנית ולהקים ישיבה שהפכה למגדל אור לקהילה.

לימים עלה לארה"ק שם הרביץ תורה עד לפטירתו ביום ג' אדר שנת תשל"ט.

גודל ה'יגיעה' קובע! לא גודל ה'סכום'...

אבני שהם ואבני מלואים לאפוד ולחושן (כה, ז).

פ"ד, וירושלמי פ"א דביכורים) מסירות גדולה זו מזכה את האדם במעלת השתחוויה לה; אשר בה באה לידי ביטוי התפשטות הגשמיות, כאומר שאינו תופס כלל מקום בעולם ומוסר נפשו וגופו לשמים.

על פי דברים אלה יתבאר היטב ענין עמלה של תורה, כמו שאמרו חז"ל "אם בחוקותי תלכו... שתהיו עמלים בתורה". ע"י העמל זוכים לכל השכר האמור שם בפרשה. מלבד זה, זוכה האדם שתהא התורה קרויה על שמו ונעשית קנינו ממש. כמו שאמרו עה"פ (תהלים א) "ובתורתו יהגה יומם ולילה". "בתורתו - תורה דיליה היא". העמל שמשקיע האדם בתורה, מקשר אותו ומאחד אותו עם התורה ונעשית כשלו

והוא מה שאמרו (מגילה ו) "לא יגעתי ומצאתי אל תאמין" אפילו אם 'למד' תורה, אך כיון שלא 'יגע' בה אין התורה שלו, וכמי שלא מצא מאומה. וכך אמרו חז"ל (ברכות סג:) "חביבה תורה על לומדיה בכל יום ויום כיום שניתנה בהר סיני", כי לומדיה היינו בעמל ויגיעה כדבעי, והעמל מחבב אותה עליו כאילו קבלה עכשיו מהר סיני (עפ"י ילקוט לקח טוב)

שלו מתשעה קבין של חברו" (ב"מ לח) מעובדה טבעית זו למדה הגמ' דין הלכתי "המפקיד פירות אצל חברו אפילו הן אבודין לא יגע בהן", ופרש"י רוצה אדם בקב שלו - חביבה עליו ע"י שעמל בהן, וקב שישאר לו מהן הוא רוצה מתשעה קבים של אחרים שיקח בדמיהם אם ימכרם".

נמצא א"כ שאדם המנדב את פרי עמלו, הרי זו הוכחה נאמנה על נדיבות לבו הגדולה; סימן הוא שאת הדבר שנתחבב עליו ביותר נתן. ולכן החשיבה התורה את תרומת הכסף והנחושת וכו' שעמלו בהם בעליהם, יותר מאשר את נדבת האבנים הטובות של הנשיאים שקיבלו את האבנים בנקל ללא שום טורח

וברוח דברים אלו, נבין מעט מדוע רק במצות ביכורים נצטוו ישראל בהשתחוויה להשי"ת. טעם הדבר הוא לפי שבמצוה זו ישנה נדיבות לב גדולה מצד האדם, שהרי נותן הוא לה; את ראשית פרי עמלו שיגע וטרח בו כל השנה בחרישה, סיקול, זיבול וזריעה וכל שאר העבודות הקשות שבשדה. ומן הראשית החביבה של פרי עמלו, הוא נותן את המובחר והמעולה (מנחות

אבני שהם ואבני מילואים נכתבו בסדר אחרי כל הי"א מינים. מן הראוי היה להקדימם קודם זהב וכסף כי מעולים הם מהם, תמה בעל ה"אור החיים". ותיירץ שכידוע, אמרו חז"ל שאת אבני שהם הביאו העננים. נמצא שמשולחן גבוה היו מביאים בלא טורח ויגיעה ובלא חסרון כיס, אשר על כן סידר נדבתם אחרי כל הנדבות שמביאין מכיסם וע"י טורח.

האבנים הטובות האלו הובאו ע"י ענני הכבוד דוקא לפתחי אהליהם של הנשיאים ולא אל פתחיהם של כל ישראל. אומר מרן ראש הישיבה שה"ת הגר"ח שמואלביץ זצ"ל בשיחות מוסר (תשל"ב עמ' ע"ז) שהנשיאים בגלל צדקתם וגודל מעלתם זכו לזה, אע"פ כן נפלה ערכה של תרומה זו בעיני הקב"ה כביכול, מפני שלא עמלו הנשיאים בהשגתם.

ביאור הדברים: בתרומת המשכן נאמר "מאת כל איש אשר ידבנו לבו". התורה צייתה שהתרומה תנתן מתוך נדיבות לב. נדבת הלב תלויה במידת העמל שהאדם משקיע בממונו, ככל שהוא עמל יותר הממון מתחבב עליו יותר. "אדם רוצה בקב

סקירה על פרי עמלם של בני הישיבה שיצאו לאור

ונכתב בספר

"העירוב בזמנינו"

פרי יבולו של הרב מאיר צבי פוגל שליט"א מלומדי הישיבה הקד'.

כי מן הבאר ההיא ישקו העדרים, הנני להזכיר בזה את מרן ראש הישיבה הגאון רבי נתן צבי פינקל זצ"ל שהאיר לי פנים וכנשוו האומן את היונק דאג במסירות נפש ממש לכל בחור ולכל אברך לעלייתו בתורה כבן יחיד ממש, ברכת הדיוט לבנו ממשיך דרכו מורנו ראש הישיבה הגאון רבי אליעזר יהודה פינקל שליט"א המוסר עצמו עבור בני הישיבה"ק שיזכה להמשיך בהרווחת הישיבה באיכות ובכמות, ולמורנו ראש הישיבה הגאון רבי יצחק אזרחי שליט"א שהעמידני בקרן אורה, שיזכה להמשיך ולהעמיד תלמידים הרבה".

עיקר תוכן הספר הוא סביב הכרות עם הדינים הפרקטיים הנוגעים לעירוב המצוי בתקופתנו, מתוך ביאור והמחשת קרוב ל-200 תמונות ונכתב בשפה ברורה השווה לכל נפש. ומיועד אף למי שלא נגע בהלכות אלו מעולם.

המחבר מסביר בהקדמה לספרו את מטרת החיבו: מטרת החיבור אינה לפסוק הלכה, אלא להאיר את עיני הלומדים בסוגיית העירובין במציאות ימינו, בה נפוצות בעיות כשרות בעירובים עירוניים, הסומכים על הקלות שנויות במחלוקת ולעיתים אף דעות יחיד, זאת לצד התפתחות העירובין השכונתיים, שגם בהם קיימים הבדלי רמות משמעותיים בהתאם לידע, ניסיון, פיקוח ותקציב.

נלמד על חוסר מודעות ציבורית למורכבות סוגיית העירובין ועל סכנות ההסתמכות על מראה עיניים בלבד, ומטרתה להציג פתרונות מעשיים תוך הבחנה בין עירובים מהודרים למקילים, תוך דגש על הצורך בהתייעצות עם תלמידי חכמים בקיאים בהלכות עירובין והיכרות עם האחראים על העירוב, וזאת כדי למנוע טעויות וחילול שבת.

בסיום ההקדמה מודה המחבר לאכסנייה של תורה ישיבת מיר המעטירה: "ועתה בשבתי בבית ה' בבאר התורה ישיבת מיר הק' בעיה"ק ירושלים

בשנה שעברה יצא לאור הספר במהדורתו הראשונה, שזכתה להצלחה רבה ואזלה מהמלאי. לאחר קבלת תגובות רבות, יצאה לאור מהדורה שנייה משופרת עם תוספות, תיקונים ותמונות. מהדורה זו, הכוללת שינויים משמעותיים בהשוואה למהדורה הראשונה, יצאה לאור עם תחילת לימוד "עמוד היומי" מסכת עירובין במסגרת "דרשו", וזכתה להתקבלות רחבה בקרב הלומדים.

המערכת מברכת את הגאון המחבר שליט"א שיזכה להפיץ מעיינותיו חוצה, ויזכה להגדיל תורה ולהאדירה.

רישום לזמן קיץ תשפ"ה

הרישום לאברכים בני א"י וחו"ל,
ולבחורים בני א"י יהיה אי"ה עד

יום המישי
ו' אדר תשפ"ה
(6/3/2025)

להרשמה ניתן לגשת ליד הכניסה לבניין המרכזי (בתוך חדר הניקוי יבש)
בין השעות 13:30-15:30 (יש להגיע עם תעודת זהות / דרכון)
או לפנות במייל kollel@themir.org או k026574474@gmail.com
ולקבל טופס רישום ישירות במייל

ישיבת **מיר**
YESHIVAS **MIR**
YERUSHALAYIM

לבחורים בלבד

ניתן גם לפנות למשרד
הישיבה בחדר מס' 4 בין
השעות 10:00-16:00

לאברכים - ניתן גם להרשם בעמדות

נדרים פלוס הנמצאות בישיבה
(יש להעביר תמונת פספורט וצילום צבעוני
של ת.ז./דרכון למשרד הישיבה או במייל הרשום למעלה)

טלפון לבירורים
02-6574474
(בין השעות 10:30-16:00)

- אין במילוי טופס הרשמה כל התחייבות לקבלה
- בחורים הלומדים בישיבה ונישאים בשעטו"מ ומעוניינים להמשיך ללמוד בכולל עליהם למלא טופס רישום לכולל כרגיל